

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

**STRATEGIC PRIORITIES OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND
LAW IN UKRAINE AND THE WORLD**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**3 жовтня 2019 р.
October 3, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА
ПРАВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**

**STRATEGIC PRIORITIES OF DEVELOPMENT OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND
LAW IN UKRAINE AND THE WORLD**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**3 жовтня 2019 р.
October 3, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 3 жовтня 2019 р.): у 6 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 1. – 63 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі» з:

Академія Державної пенітенціарної служби

Брестский государственный технический университет

Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Мукачівський аграрний коледж»

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Відокремлений структурний підрозділ «Рівненський коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Вінницький національний аграрний університет

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Державний університет «Житомирська політехніка»

Дніпровський національний університет ім. Олесея Гончара

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ДННУ «Академія фінансового управління»

Донбаська державна машинобудівна академія

Донецька державна сільськогосподарська дослідна станція Національної академії аграрних наук України

Донецька обласна державна адміністрація

Донецький національний університет ім. Василя Стуса

Донецький юридичний інститут МВС України

Житомирський національний агроєкологічний університет

Запорізький національний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України

Інститут держави та права ім. В. М. Корецького НАН України

Інститут продовольчих ресурсів НААН

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський кооперативний інститут бізнесу і права

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка

Київський національний університет культури і мистецтв
Київський національний університет технологій та дизайну
Коледж транспорту та комп'ютерних технологій ЧНТУ
Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського
Львівський державний університет внутрішніх справ
Львівський інститут економіки і туризму
Львівський національний університет ім. Івана Франка
Миколаївський національний аграрний університет
Міжнародний університет бізнесу і права
Національна академія державного управління при Президентові України
Національний університет «Одеська морська академія»
Національний авіаційний університет
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова
Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого
Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя
Одеська національна академія зв'язку ім. О. С. Попова
Одеська національна академія харчових технологій
Одеський державний університет внутрішніх справ
Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз
Одеський національний економічний університет
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет ім. академіка Юрія Бугая»
ПВНЗ «Нікопольський економічний університет»
Полесский государственный университет
Полоцкий государственный университет
Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка
Сумгаитский государственный университет
Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного
Тернопільський національний економічний університет
Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя
Український державний університет залізничного транспорту
Уманський національний університет садівництва
Університет державної фіскальної служби України
Університет митної справи та фінансів
УО «Могилевский государственный университет продовольствия»
Учреждение образования «Барановичский государственный университет»
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна
Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

**Хмельницький університет управління та права ім. Леоніда Юзькова
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича
Чернігівський національний технологічний університет
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; продовольчої безпеки та екологічної політики в сучасному світі; економіки сільського господарства і АПК; екологічної економіки і сталого розвитку; економіки торгівлі та послуг; економіки промисловості; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; розвитку продуктивних сил і регіональної економіки; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; маркетингу; менеджменту; логістики та транспорту; публічного управління та адміністрування; правового забезпечення державного управління та місцевого самоврядування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права, міжнародного публічного права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права; господарського права та процесу; екологічного, земельного та аграрного права; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2019

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2019

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

УДК 331.5

Ковалёва Е. С.

студентка,

Полесский государственный университет,

Кислая А. И.

студентка,

Полесский государственный университет,

Грабар Р. Н.

старший преподаватель,

Полесский государственный университет

ИНДЕКС РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА КАК ГЛАВНЫЙ ИНДИКАТОР УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

В соответствии с Программой социально-экономического развития Республики Беларусь на 2016 – 2020 годы человеческий капитал является основополагающим фактором экономического роста. В этом и заключается актуальность изучения индекса развития человеческого потенциала (ИРЧП), потому что именно человеческое развитие определяется как важнейшая цель всех экономических, социальных и политических программ и мероприятий.

ИРЧП – интегральный показатель, рассчитываемый ежегодно для межстранового сравнения и измерения уровня жизни, грамотности, образованности и долголетия как основных характеристик человеческого потенциала исследуемой территории [1, с. 45].

При подсчете ИРЧП учитываются 3 вида показателей: ожидаемая продолжительность жизни – оценивает долголетие; уровень грамотности населения страны (среднее количество лет, потраченных на обучение) и ожидаемая продолжительность обучения; уровень жизни, оцененный через ВИД на душу населения по паритету покупательной способности (ППС) в долларах США.

В 2002-м ожидаемая продолжительность жизни в среднем составляла 68 лет, в 2015-м – уже 73,9 года, в 2016-м – 74,1 года, а в 2017-м – 74,4 года. Эти цифры показывают, сколько при текущих условиях жизни может прожить в Беларуси новорожденный. Ожидаемая продолжительность жизни в 2016 году составила 74,1 год, что на 4,7 лет больше, чем в 2006 году – 69,4 лет. Наименьшая ожидаемая продолжительность жизни у мужчин в 2006 году отмечалась в 63,6 лет, а в 2016 году этот показатель увеличился до 68,9 лет.

Большая продолжительность жизни женщин обусловлена самой природой. Поэтому ожидаемая продолжительность жизни у женщин в Республике Беларусь на 2016 год превысила на 1,1 % продолжительность жизни у мужчин и составила 79,0 лет, а в 2006 году – 75,5 лет. Практически во всех странах, мужчины живут меньше женщин [2].

Одним из наиболее значимых и основополагающих показателей, которые характеризуют человеческий капитал в сфере образования является уровень специальной и общеобразовательной подготовки. Согласно переписи населения, которая проводилась в 2009 году, среднее чисто лет на обучение в РБ составило около 10 лет. Этот показатель намного ниже тех запросов, которые предъявляются к образовательному процессу на современном уровне научно-технического развития. В наиболее развитых странах в этой сфере уровень образования.

За период 2009 – 2019 гг. сократилось число учреждений дошкольного образования на 294 с 4 097 до 3 803 учреждений, в то время как численность учащихся увеличилась с 372,8 до 435,1 тыс. человек. В 2019 году по сравнению с 2009 годом число учреждений общего среднего образования уменьшилось на 684 учреждений. В 2009 году на число учреждений профессионально-технического образования (232) приходилось 105,7 тыс. учащихся, а в 2019 году число учреждений сократилось на 52 и составило 180, а численность учащихся также уменьшилась и составила 65,7 тыс. человек. Число учреждений среднего специального образования в 2019 году отмечалось на уровне 226 учреждений, что превысило число учреждений в 2006 году на 15. Число учащихся в учреждениях среднего специального

образования уменьшилось на 53,3 тыс. учащихся. За последние 10 лет в учреждениях высшего образования не произошло значительных изменений: их число сократилось на 2 учреждения. Также уменьшилось численность студентов с 430,4 до 268,1 тыс. человек [2].

Следующим показателем является динамика среднедушевого ВВП Беларуси по паритету покупательной способности в 2009-2018 гг. выглядит следующим образом: 2009 г. – 14 552 долл., 2018 г. – 20 003 долларов.

На наш взгляд, для того, чтобы повысить среднедушевой ВВП Беларуси по ППС необходимо увеличить производительность труда работников за счет внедрения новых технологий и реализации инвестиционных проектов (в том числе с участием иностранных инвесторов). Кроме того, с точки зрения наращивания объемов экспорта товаров и услуг целесообразным выглядит присоединение Беларуси к Всемирной торговой организации (ВТО), а также участие страны в зонах свободной торговли с другими государствами и региональными объединениями.

Беларусь и Россия в 2018 году вошли в группу стран с высоким уровнем человеческого развития. Они заняли 53 и 49 место соответственно.

Индекс развития человеческого потенциала Беларуси составил 0,826. Индекс развития человеческого потенциала России равен 0,817 (индекс больше 0,8 принято называть «высоким развитием», индекс меньше 0,5 – «низким развитием») [3].

В 2016 году Беларусь занимает 53-е место (группа стран с высоким уровнем развития) в рейтинге 188 государств по развитию человеческого потенциала. По этому показателю Беларусь продолжает лидировать среди стран СНГ: Украина – 84 место, Казахстан – 56, Узбекистан – 105.

По данным Программы развития ООН: Индекс человеческого развития – 2016, Россия поднялась на одно место – 49 – среди 188 стран в рейтинге стран с высоким уровнем развития. По итогам 2015 года наша страна делила 50-е место с Россией.

Таким образом, предлагаемый в качестве инструмента оценки уровня социального развития страны индекс развития человеческого потенциала с точки зрения применения обладает как преимуществами, так и недостатками. В полной мере оценить уровень социального развития по значению данного показателя достаточно сложно. Разнообразные интегральные показатели, предлагаемые в настоящее время исследовательским сообществом, позволяют с разных сторон подойти к вопросу оценки уровня социального развития.

Список источников

1. Беркова О. В. К методологическому анализу понятия «человеческий капитал». *Проблемы управления*. 2015. № 2. С. 143 – 149.

2. Национальный статистический комитет Республики Беларусь [Электронный ресурс] / Ожидаемая продолжительность жизни мужчин и женщин при рождении по областям и г. Минску. – Режим доступа: http://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/solialnaya-sfera/demografiya_2/g/ozhidaemaya-prodolzhitelnost-zhizni-muzhchin-i-zhenschin-pri-rozhdenii-po-oblastyam-i-g-minsku. Дата доступа: 12.09.2019.

3. Аналитический портал [Электронный ресурс] / программа развития ООН: индекс человеческого развития в странах мира в 2016 году. Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/2015/12/16/7285>. Дата доступа: 12.09.2019.

**ЗМІСТ
CONTENTS**

СЕКЦІЯ 1. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА SECTION 1. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMICS	8
<i>Безхлібна А. П.</i> ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА ТА ЗАКОНОДАВЧА СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	8
<i>Заяць Т. А.</i> РИЗИКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ	9
<i>Фіщук Н. Ю.</i> СТАН ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ВІДТВОРЕННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	11
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 2. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	14
<i>Бобла В.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ КУКУРУДЗИ В УКРАЇНІ	14
<i>Гаріфулліна Н. В.</i> СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	15
<i>Глушенко М. М.</i> ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ»	17
<i>Гоменюк В. В.</i> КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ: ОЦІНКА ТА ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	19
<i>Гриб М. В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	21
<i>Гула І. А.</i> ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	22
<i>Журавльова А. О.</i> ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПРОТИСТОЯННЯ МІЖ США ТА КНР	24
<i>Каранет В. В.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	26

<i>Кірієнко Д. В.</i> ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА БОРГОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ІЗ КРАЇНАМИ ЄС В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	27
<i>Лазаренко М. І.</i> ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ	29
<i>Ніщенко К. Є.</i> ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ПРЯМИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СВІТІ	31
<i>Пилипчук К. С.</i> СПІВПРАЦЯ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	33
<i>Урсол В. О.</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ВІД КОЛИВАНЬ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ.....	35
<i>Цимбаленко С. Н., Лебедевская А. В.</i> ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГЛОБАЛИЗАЦИЯ: ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ.....	36
<i>Шевченко М. А.</i> ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ МИТНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: АНАЛІЗ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ	38
<i>Янович А. О.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА СПЕЦИФІКА ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.	40
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	42
<i>Гончаров В. В., Лазоренко В. М.</i> РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	42
<i>Євсєєва О. О., Рудас Д. С.</i> МІНІМАЛЬНІ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ І ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ МІНАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ)	44
<i>Жилинская В. С., Жиженко Ю. В., Грабар Р. Н.</i> ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	46
<i>Заїчко І. В.</i> БЕЗПЕКА БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ЯК ОСОБЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	48
<i>Ковалёва Е. С., Кислая А. И., Грабар Р. Н.</i> ИНДЕКС РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА КАК ГЛАВНЫЙ ИНДИКАТОР УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.....	50

Колодій С. К. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ РІВНЯ ВВП ТА СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДІВ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ	51
Логоша Р. В. ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ В УКРАЇНІ.....	53
Мамедова Ш. С. ЗНАЧЕНИЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СОСТАВА И ПРОБЛЕМЫ ОЦЕНКИ НАЦИОНАЛЬНОГО БОГАТСТВА В СОВРЕМЕННОМ ПЕРИОДЕ	56
Моголівець А. А. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ АНТИЦИКЛІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ БУДІВНИЦТВА.....	58
Удовиченко С. М. ПРАВОВА ОХОРОНА СОРТІВ НА НАСІННЄВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	60
Sheianova E. D. COMPLEX MODEL OF MANAGEMENT INTELLECTUAL CAPITAL FACILITIES	61